

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 30, 1929. — SOBOTA, 30. NOVEMBRA 1929.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

NO. 281. — STEV. 281.

TELEFON: CHELSEA 3878

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

COMMANDER BYRD POLETEL NAD JUŽNI TEČAJ

AEROPLAN JE PREMERIL 1600 MILJ TER SE VRNIL POPOLNOMA NEPOŠKODOVAN

Byrdova ekspedicija je imela popoln uspeh.

Byrd se je posluževal aeroplana s tremi motorji, katerega je pilotiral slavní pilot Balchen. — Byrd je edini človek, ki je bil z aeroplano nad obema tečajema.

"New York Times" poroča, da je commander Richard E. Byrd vprizoril uspešen polet nad Južni tečaj ter se srečno vrnil na svojo postajo Little America.

Polet se je zavrsil brez vsake nezgode.

V zrak se je dvignil v četrtek ob polštirih popoldne, poletel nad Južni tečaj ter se srečno vrnil zatem, ko je premeril vsega skupaj 1600 milj.

Razen Byrda so se nahajali v letalu: slavní pilot Bernt Balchen, radio-telegrafist Harold June in kapitan Ashley C. McKinly, ki je tekompotela fotografiral pokrajino pod seboj.

Letalo je bilo v neprestani radio zvezi z New York Timesom.

Byrd je vedel, da mora preleteti veliko visoko planoto, ki se ponekod dviga do višine 10,000 čevljev.

Tekom poleta je znašala temperatura 77 stopinj pod ničlo.

Byrd je edini človek, ki je bil z letalom nad Severnim in nad Južnim tečajem.

Nad Severni tečaj je poletel meseca maja leta 1926 s Špicbergov z letalom "Josephine Ford". Za razdaljo 1600 milj je tedaj potreboval petnajst ur in pol. Bil je prvi, ki je poletel nad severni tečaj in edini, ki je bil nad Severnim tečajem v letalu, težjem kot zrak.

Byrd je preletel tudi Atlantik. Dne 29. junija leta 1927 se je dvignil z Roosevelt letalnega polja ter pristal na obali Francije.

Tudi tedaj ga je spremljal Norvežan Bernt Balchen, ki je sedaj pilotiral njegov aeroplan nad Južni tečaj.

Pred Byrdom sta bila na Južnem tečaju dva raziskovalca, in sicer Roald Amundsen, ki je dospel na najbolj južno točko naše zemlje dne 14. decembra 1911 in Anglež Robert F. Scott, ki je dospel tja par dni kasneje.

Oba sta potovala peš oziroma na saneh.

Byrd je sprejel nebroj čestitk iz vseh delov sveta. Eden prvih mu je čestital predsednik Hoover.

UNIVERZA V ATENAH JE ZAPRTA

Vlada je odredila, da se pet dni ne smejo vršiti nikaka predavanja. — Demonstranti so napravili veliko škodo.

ATENE, Grška, 29. novembra. — Atensko vsečilišče je bilo danes zatvorenje za dobo petih dni. To je nekaka vladna kaznilna odredba proti zadnjim dijaksim izredom. Policia je včeraj razpršila veliko skupino dijakov, ki so skušali predložiti ministrskemu predsedniku zahteve, ki se tičajo gotovih reform.

Tekom demonstracij so študenti uničili precej oprave v vsečilišču ter obmetavali policijo z raznimi predmeti. Vlada je izjavila, da bodo kolovodje dijaka gibanja kaznovani, da pa bo razmišljala o zahtevah dijakov.

MEHIŠKI VSTAŠKI POVELJNIK NI BIL PRIJET

CANANEA, Sonora, 29. nov. — Prejšnji revolucionarji, ki so izjavili, da so bili štabni častniki generala Roberto Cruz, vstaškega kavalirjskega načelnika tekom vstaje v zadnjem pomladu, so zanikali potročila iz Navaja, Sonora, da je bil general Cruz ujet. Rekli so, da se ga videli v gorah južne Sonore pred šestintridesetimi urami.

SAMOMOR JAPONSKEGA POSLANIKA

TOKIO, Japonska, 29. nov. — Sadu Saburi, japonski poslanec na Kitajskem in prejšnji japonski poslanci v Washingtonu, je izvršil samomor včeraj zgodaj zjutraj v Mijanšita, modernem gorskem letovišču, pet in štirideset milij južno-zapadno od Tokija. Sadu Saburi je bil eden najbolj odličnih in najbolj splošno izurjenih mož v japonski diplomatski službi. Poslen je bil v Tokio leta 1879.

WASHINGTON SE ZAENKRAT NE BO VMEŠAVAL

Ameriška vlada se ne bo udeležila mednarodne intervencije na Kitajskem. — Kitajska nati bi sama odločevala o svojih zadevah.

WASHINGTON, D. C., 29. nov. — Vlada Združenih držav je pričakovala z velikim zanimaljem, kako se bo imela poslanica, katera je poslala Moskvi Kitajska ter navedla pogoje za uravnavo sporov rusko-kitajskega spora.

Medtem pa je bila zadržana vse nadaljnja akcija glede odloka drugih sil, da je treba končati vojno v Mandžuriji.

Vse prizadete sile čakajo, kaj bo odgovorila Rusija na kitajsko poslanico.

Ce bi Rusija zavrnila kitajske predloge, bi s tem jasno dokazala, da hoče na vsak način vojno s Kitajsko.

Ameriški državni dejanje je naprošil Anglijo, Japonsko, Francijo, Italijo in Nemčijo, naj mu svetujejo, kako bi se dalo združeno nastopiti v kitajsko-ruskem sporu.

Iz Londona je prišlo poročilo, da se je poslanik Dawes dolgo posvetoval z zunanjim ministrom Hendersonom in da je nato poslal dolgo poročilo v Washington.

Vlada v Washingtonu je menjena, da bi se dalo Kitajski in Rusiji prilik, naj sami uravnata medsebojne difference, preden bi se vmešala kaka druga velesila.

Tako nankinska kot moskovska vlada sta namreč podpisali Kelloggovo protivojno pogodbo. Ko so se pa Kitajci polastili ruske iztocene železnice, je državni tajnik Stimson takoj opozoril obe sili na obližnjem, katere sta prevezli na temelju mirovnega dogovora.

Kitajska vlada je popolnoma omalovalevala napore mandžurske provincijske vlade, da se dogovori z Rusi.

DOKTORJA SO POVALJALI V SMOLI IN PERJU

Tega barbarskega dejanja je bil obdolžen sin bivega ministra predsednika Britsh Columbije.

PENTICTON, D. C., 29. novembra. — Danes so obdolžili Charlesa Olivera, sina prejnjega provincialnega ministarskega predsednika, da je namazal s smojo ter povaljal v perju dr. Latimerja, ki je svoječasno stanoval v Brandonu.

Dr. Latimer je prisel sinoci na policijsko postajo, namazan s smojo in obdan s perjem.

Izjavil je, da so ga telefonično pozvali v urad. Poživu se je odzval ter se odpavril na pot. Ko je odklopil vrata svojega urada, ga je nekdo pobil na tla, nakar sta priščeli dva nadaljnja moška ter ga vrgli v avtomobil. Charlesa Oliverja je baje po glasu spoznal.

Neki policist je viden drvečo kar ter oddal nanjo strel, pa je ni zadel.

Odveldi so ga, kaki dve milji vstran od tukaj ter ga do nagega sleki. Nato so ga polili s smojo ter ga povaljali v perju.

Napadalci so se odpeljali, zdravnik se je pa odpavril tak, kakor je bil, na policijsko postajo.

Mladi Oliver tajti vsako krivo Izpuščen je bil pod varščino petsto dolarjev.

TEŽKA KAZEN ZA CRNCA

SOMERSET, Ky., 29. novembra. — Porota, ki je sodila Ivana Hunterja, črnca, ki je ubil policista Massingala tekom nekega žganjskega pogona dne 1. novembra, je danes odločila, naj bo črnec zaprt vse svoje življenje brez upanja na pomilostitev.

Ta sicer ni postavno določeno in pravorek je vsled tega povzročil precej pozornosti, ker hočejo ljudje videti, kakšen učinek bo imelo to.

POVRATEK VOJNIH ŽRTEV V DOMOVINO

V newyorsko pristanišče so prevedli trupla petin sedemdesetih ameriških vojakov, ki so padli v Rusiji tekom ameriške intervencije.

V domovino so prevedli trupla očnih ameriških vojakov, ki so padli v Rusiji tekom svetovne vojne.

Trupla so deset let počivala v ruskih tundrah, pokriti z ledom. Od kopali so jih ter jih odvedli proti Ameriki.

Zrtve so bile sprejete z vsemi vojaškimi častmi. Dovedel jih je v New York parnik "Roosevelt".

V newyorskem pristanišču so obdarili parnik raznimi ameriški rušili ter občinski člani, na katerem so es nahajali zastopniki vojaških in civilnih oblasti.

MORILEC OBSOJEN NA SMRT

BEAUMONT, Texas, 29. nov. — Danes je bil obsojen na smrt Luther Bervick, ki je priznal, da je umoril 21-letnega Williama Byrda in Miss Belle Crowe v Port Arthuru, Texas.

Bervick je tekom obravnavne izjavil, da je ustrčil Byrda zato, ker je bil blazno ljubosumen nanj. Delnice pa ni umoril, ampak se je sama smrtno ponesrečila.

Murkin je aktiven aktivno udejstvovati v prohibicijskem delu pred štirimi leti.

GOZDNI POŽIGI

GRANTS PASS, Oregon, 29. nov. — Rekordi, ki se nahajajo v rokah gozdarskega urada Združenih držav, kažejo, da je bilo devetnajst zadnjih požarov v Siskiyou narodnem lesu podtaknjene. Več teh požarov je dajala rečenjare velike težkoce, a dva, ki sta bila zasledena ob mejni črti med Oregonom in Californijo, sta bila uspešno začušena. Shumate gozdarsko tabušišče v Port Oxford okraju je sedaj v nevarnosti uničenja in poročila od tam pravijo, da beže družine iz njih koč s svojo osebno lastnino, ki je v nevarnosti.

POPRAVEK.

Številka Glas Naroda z dne 25. novembra je nepravilna; mora se glasiti štev. 277; 26. novembra štev. 278; 27. novembra štev. 279; 29. novembra štev. 280.

Novi mehiški predsednik bo pričetkom prihodnjega tedna odpotoval proti Združenim državam.

MEXICO CITY, Mehika, 29. nov. — Novoizvoljeni mehiški predsednik Pasqual Ortiz Rubio bo najbrž še v soboto zapustil mehiško glavno mesto, da obiše Združene države.

Novoizvoljeni mehiški predsednik se bo podal naravnost v Rochester, Minn., kjer se bo zdravil na kliniki slavenega ameriškega zdravnika dr. Mayo nekako en mesec.

IZ Rochester bo odšel v New York, iz New Yorka pa v Washington, kjer bo obiskal predsednika Hooverja.

Mehiški kongres je sprejel poročilo volilne komisije ter izjavil, da je izvoljen Ortiz Rubio, kandidat revolucionarne stranke, predsednik mehiške republike.

Njegov nasprotnik Vasconcelos je dobil razmeroma le malo glasov.

Poražen je bil tudi tretji kandidat general Pedro Triana, ki je dobil vsega skupaj le 23.000 glasov.

Predno je bilo otvorjeno zasedanje, se je zavrstilo nekaj nemirov na galerijah poslanske zbornice.

NOV CUBANSKI POSLANIK V LISBONI

LISBONA, Portugalska, 29. nov. — General Loynaz de Castillo, novi cubanski poslanik na Portugalskem, je predložil predsedniku Carmont včeraj svoje poverilne listine. Predsednik Carmonta je v svojem odgovoru izrazil svoje občudovanje in prijateljstvo portugalskega naroda do Cube.

ROMANJE NA "ČUDODELNI" GROB

Slika nam kaže pogled na pokopališče v Malden, Mass., kjer se nahaja grob Rev. Patrick Povera. Dostihnikov, ki so molili na grobu, je baje ozdravelo. Grob je obiskalo na stotisoč oseb iz vseh krajev dne.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjam, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo	v Italijo
Din. 500 \$ 8.30	Lir. 100 \$ 5.78
" 1.000 \$ 18.40	" 200 \$ 11.36
" 2.500 \$ 45.75	" 300 \$ 16.80
" 5.000 \$ 90.50	" 500 \$ 27.40

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
316 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za delit leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniti nedelj in praznikov. Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne prihajajo. Denar naj se blagoviti po Money Order. Pri spremembah kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prešteje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovka.

"GLAS NARODA", 316 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

ZASTARELE POSTAVE

Sodnik Frederick E. Crane, član newyorškega državnega prizivnega sodišča, je imel pred brooklynško zbornico pravnikov značilen govor.

Govor je bil jako na mestu, ker so ob tej priliki sprejemali v zbornico nove mlade člane.

Ni bil pa namenjen le mladim, pač pa tudi starim sodnikom, državnim pravnikom in odvetnikom.

Sodnik je poudarjal, da se ne smejo preveč zanašati na modrost, ki je vsebovana v sodnijskih knjigah in spisih, oziroma z drugimi besedami rečeno, da se ne smejo preveč držati črke postave.

Izjavil je, da so še danes v veljavi postave, ki so bile izdane pred sto ali več leti, pa popolnoma nič ne odgovarjajo današnjim razmeram.

Sodnik Crane jih sicer ni navedel imenoma, najbrž je pa mislil na takozvane "višnjeve" postave, ki so bile ustvarjene oziroma sprejete za generacijo, katera je živila v povsem drugačnih razmerah kakor pa današnji rod.

Iz zvečnjega časa je svet strahovito napredoval, ljudsko razpoloženje je postal liberalno, in razmere so se skoro popolnoma predrugačile.

Navzlic temu se pa pristojnim oblastim ni zdelo vredno oziroma potrebno, da bi revidirale naš zakonik ter ga očistile vseh preostankov puritanske in ozkorske dobe.

Mimogrede naj bo omenjeno, da zakoniku ne delajo nikake posebne časti tudi nekatere postave in določbe, ki so bile sprejete v novejšem času.

Tičejo se prohibicije oziroma izvajanja prohibicijne pšice.

Sodnik Crane je prav povedal, ko je reklo, da si nekateri prizadajo spraviti vse naše družabno in narodno življenje v sorazje s postavami prejšnjih stoletij.

V državi New York je naprimer postava, ki določa, da avtomobil ne sme voziti okoli vogala z večjo naglico kakor pa konj.

Določbe glede vožnje z avtomobili se ne prestano menjajo, toda ta določba je še vedno ostala.

Istotako je tudi po drugih državah.

V državi Virginia je naprimer 165 določb, državnih in občinskih, ki določajo, kako mora iti človek preko ulice.

V Kansku je postava, ki se tiče uničevanja kobilic, da je to delo že zdavnaj prevzela vlada.

V Los Angeles je bila še pred kratkim odpravljena postava, ki je prepovedovala konduktorjem cestne železnice streljati zajce.

Najbrž je v Los Angelesu in po drugih mestih na tisoče in tisoče ljudi, ki še nikdar niso videli živega zajca.

Državne zakonodaje nas vsako leto osrečujejo s stotinami novih postav.

Boljše bi bilo stare postave nekoliko revidirati ter jih prilagoditi duhu in zahtevam modernega časa.

USODA SRCA IN MOŽGAN RADICA

11. novembra je konkurni upravitelj hrvatske seljačke Zadržne banke dr. Milan Radošević izročil listom pisma, ki ga je 8. novembra poslal gospa Marija Radić in v katerem pravi med drugim naslednje:

"Povodom popisa konkurne male Hrvatske seljačke zadružne banke v Zagrebu je našla komisija v črni blagajni kovčeg, zavit v belo platno in shranjen v spodnjem predelu. Prisotni uslužbenec banke so izjavili, da se v tem kovčegu nahajajo možgani in srce pokojnega Stjepana Radića. Da bi ne kršili plijete napram pokojniku, sem izpustil iz popisa omenjeni kovčeg in konkurni komisar mi je naročil, naj ta kovček kratkim potom izročim rodbini. Ako je resnica, da so to ostanki pokojnega Stjepana Radića. Ob 10. dopoldne je prisel v prostore banke dr. Vladimir Maček, ki je prevzel steklenico ter izdal upravitelju konkurne mase dr. Radoševiću pisemo potrdilo, da je preveč možgane in srce pokojnega Stjepana Radića."

Umor policiscega direktorja v Trstu.

TRST, 12. novembra. — Umor tržaškega policiscega ravatelja dr. Sebastiana Schillacijs razburja vse mesto. Zadeva se kontinira tem živahnje, ker morde Nikolaj Saliola trdovratno molči in so ga komaj pripravil, da je dal preiskovale oblasti svoje točne osebne podatke. Saliola je še vedno skrajno razburjen ter neprestano vzdihuje: "mamma mia, kaj sem vendar napravil!" Uradna agencija je izdala kratko poročilo o umoru, povdarijoc, da se sedaj zaradi izredne razburjenosti storilca ni mogoče izvedeni ničesar o motivih, ki so ga vodili pri krvavem dejanju.

Iz izpovedi policiscega uradnikov, ki so se mudili ob času zločina v predobi ravatelja Schillacijs, je policija rekonstruirala potek krvavega dejanja, ni pa Že mogla nikakor razjasnit povoda in motivov zanj. V pondeljek ob 12.30 se je javil podkomisar Saliola, ki je bil prideljen policiji v Sezani kot poveljnik tako zvezanega "letečega odreda", pri tajniku policiscega ravatelja dr. Locastru ter ga vprašal, da li lahko govorji z ravateljem Schillacijem. V tem trenutku je Saliola pozvonil slugi in mu naročil, da naj mu prinese neki akt. Ko se je sluga vrnil iz sobe, sta odšla z dr. Locastrom v arhiv. Saliola pa je porabil priliko in je skozi pripriča vrata smuknil v sobo svojega Šefra ter zaprl vrata za seboj.

Kmalu nato sta se vrnila v predobi dr. Locastro in tajnik Astolfi, ki je še iz Schillacijsa sobe dva zamolka udarca, kakor da bi kdo vrgel po tleh dve polneni. Oprezno je odpri vrata v sobo svojega Šefa, kjer je zagledal Schillacijsa sedečega pri svoji mizi. Saliola pa je stal pred njim in ga napolzaktivljal. Tajnik Astolfi je nato pomiril dr. Locastra, češ da ni nate. Oba sta se vrnila k svojemu delu. Medtem pa je sluga prinesel zahetni akt in zagledal v sobi ravatelja že popolnoma spremenjen položaj. Schillaci je slonel na mizi in se senca mu je kapala kri. Saliola pa je stal pred njim, strmel v svojo žrtve in neprestano ponavljal: "Kaj sem storil?" Revolver je ležal na teh poleg pisalne mize. Sluga je zavil na pomoč, toda pomoci več ni bilo, kajti ravatelj Schillaci je bil že izdihnil, kar je ugotovil takoj nato tudi policijski zdravnik. Razen smrte rane na desnem senu je zdravnik odkril še drugo na prsih, ki je bila tud smrtna, ker je krogla predrla srce.

Kakor izgleda, je Saliola točno meril na svojo žrtvo, ki se je sklanjal nad spisi in ni niti opazila, kaj snuje njegov podrejeni organ. Morilec je bil nedavno premeselen iz Turina v Sezano, kjer pa svoje službe očividno ni vršil v popoln zadovoljstvu Schillacijs, kajti prejemal je dan za dnem opazke in očiske ter je zaradi tega imel editi zopet na novo službeno mesto.

NOVA POT DO SRCA

Cesulich Line je s pridruženimi črzočimi največja italijanska panobrodna kompanija. Ima 105 operarnih parnikov, potniških in tovornih, ki imajo vsega skupaj 500.000 ton. Njene najbolj znane parnike so: Saturnia, Vulcania, Presidente Wilson, Martha Washington, Belvedere in Atlanta.

KJE SE NAHAJA ADELA DUPPEL' Njen prejšnji naslov je bil: 324 W. 85. Street, New York City. Kdor ve za njen lastnik, naj mi ga sporoč, ali naj mi ga pa spuma javi. — Josie Kovacic, c/o Fr. Paulich, 1198 Greene Ave., Brooklyn, N. Y. (3x 30&2.3)

Di. Forssmann meni, da ima njegova metoda velik pomen za terapijo srca in da je na vsak način primorjiva v primeru kardiovaskularnih poslopkov skozi prsnik kot in srčne mislice.

Slev. - Amerikanski KOLEDAR za leto 1930 JE IZSEL

V petek in soboto ga bomo odpeljali onim, ki so ga že naročili.

Uprava "Glas Naroda"

Abruce. Kakor se poizveduje, je Saliola hotel preprostit ravatelja, da bi ga premestil nazaj v Turin, kar pa je Schillaci gotovo odklonil, češ, da on ne more spremeniči odloka, ki ga je izdalo ministrstvo. Ker je bil Schillaci znan kot osoren sef, je verjetno, da je zavrnil Saliola precej ostro in ga s tem tako razburil, da je segel po revolverju.

Morilec Saliola je bil takoj aretiran in predan v zapore v ulici Coronet, vendar pa je živčno tako razbrazen in uničen, da je za enkrat vsakrino zaslišanje nemogoče.

PRETEP NA ODRU MED PRESTAVO

Iz Frankfurta ob Menu poročajo o nenavadni predstavi, ki se je vršila v tamošnjem novem gledališču. Igralca, ki sta predstavljala dva sovražna si tekmeča in ki se morata tudi dejansko spopasti, sta se v svojo vlogo tako zelo vživelila, da sta znatno prekorčila mejo, ki jima je predpisal avtor. Svoje sovražstvo sta prenesla na oder in Moritz F. je tako krepko sunil med oči svojega partnerja Fritz D., da se je ta kar opotekal. Ko pa se je zavedel, je opazil Morica s pasjim bicem preko obrazu, kar je bilo sicer v smislu besedila, vendar bi iz razumljivih razlogov ne smelo biti tako močno realistično. Udarec z bicem je Moric poplačal s tem, da je pograbil zabojo, ki predstavlja na odru stol, ter ga tresčil v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden, kasneje pa je deloma odobravalo temperamentno igro, deloma pa je začelo sikitati. Režiser je moral spustiti zagrinjalno, boj pa se je na odru še nadaljeval, kajti bilo je čutiti votel ropot, kakor da sta oba igralca pograbili za zabojo in se sijih treskala v glavo. Po končanem boju je gledališki zdravnik obvezal igralca, ki je dobit zabojo v glavo svojemu tovaršu. Občinstvo je bilo ob tem živahnem prizoru sprva iznenaden

KRATKA DNEVNA ZGODBA

BR. GRIM:

TRIJE BRATJE

Nekoč je živel mož, ki je imel tri sinove. Bogat ni bil, vse, kar je imel, je bila majhna hišica, v kateri je stanoval. Mnogokrat si je belil glavo, kaj naj storiti, da bodo sinovi po njegovi smrti zadovoljni, zakaj vsak izmed njih je hotel imeti hišico. Seveda bi bilo najboljše, da bi olli hišico prodal in denar razdelil na tri dele, a tega ni hotel storiti, ker jo je bil poddedoval po svojih pradeh. Tedaj pa se je nečesa domislil; poklicjal je sinove v sobo in velel:

"Poslušajte, dragi sinovi! Pojdite v širni svet in naučite se kakega pamejnega rokodelstva. Čez tri leta se spet vrnite domov in kadar izmed vas mi bo znaš dokazati, da je postal pravi mojster v svoji stroki, tistemu bom zapustil hišo!"

Sinovi so bili zadovoljni: najstarejši je odločil, da postane brivec, drugi da bo kovač in najmlajši, da bo sabljač. Še tisti dan so se odpivali v širni svet. Imeli so srečo: vsak izmed njih je našel doberga mojstra in po treh letih je bil vsak izcen. Kovacu se je posredilo, da je smel podkovati kralj konja, in misil si je: "Meni bo dal oči hišo!" Brivec, ki je imel same odlične stranske, je tudi z gotovostjo računal, da bo hiša njegova. Sabljač je skupil marsikateri udarec, vendar ni izgubil poguma: "Če se bom bol udarcev, ne bo hiša nikoli moja!"

Tako so minula leta in sinovi so se vrnili v octovo hišo. Premišljevali so, kako naj mu pokažejo svojo umetnost. Po obedu so sedeli z njimi na vrtu za mizo in se posvetovali, kako naj store, da bo mogel oče pravilno razsoditi, komu bo zapustil hišo. Tedaj pa je po polju pridrvel zajec in brivec je zakljal:

"Glej, glej, prav nate sem čakan!"
Hiro je vzel milo in skodelico in

UMETNOSTNI ZAKLAD

Pred meseci je izročil neki neznanec državni zastavljalcu v Dunaju staro sliko neznanega italijanskega mojstra, prejel potrdilo st. 5720 in tudi večji denarni znesek. Strokovnjaki, katerim je bila slika predložena v oceno, so se takoj pričeli zanimati za njo in telefonko naprosili lastnika, če je smerio umit. Čim se je to zgodilo, je pogledal s platna ženski obraz, katerega poteze so ponekod sličile onim pri Moni Lisi. Izvedeni so enoglasno priznali sliko za nekoč zabeleženo, a potem izgubljeno de lo Leonarda da Vinci, za podobno znane krasotice Gineve, sproge i. 1503 oblagovljene Amerike Benčija. Potret stejejo med najboljša dela velikega mojstra. Če bodo tudi drugi st. okrovnikji potrdili mnenje dunajskih specijalistov, bo slika vredna vsaj 50 milijonov francoskih frankov!

Božična nakazila ZA VAŠE sorodnike v domovini.

Priporočamo Vam, da nam Vašo letosnjo denarno pošiljatev naročite čim prej, in sicer iz dve razlogov:

PRVIČ: želimo, da se denar izplača prejemnikom vsaj en teden pred prazniki. To je mogoče le tedaj, če nam naročite nakazilo še pred koncem novembra.

DRUGIČ: želimo Vam računati dinarje še po naši sedanji ceni. Pred kratkim se je začela nakupna cena dinarjev nekoliko dvigati ter je mogoče, da bomo primorani povisiti tudi svojo prodajno ceno. Sicer se pa nadamo, da bomo lahko ostali pri sedanji ceni dokler nismo večino božičnih nakazil oddali.

KER SMO NAJBOLJE PRIPRAVLJENI ZA TOČNO IZVRŠEVANJE VAŠIH NAROČIL, VAS PROSIMO, DA ISTA POŠLJETE NA

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Velik STENSKI ZEMLJEVID CELEGA SVETA

sestoječ iz šestih zemljevidov, s potrebnimi pojasnili, seznammi držav, mest, rek, gora itd.

Brez dobrega zemljevida ne morete zasledovati dogodkov, ki se vrše po svetu.

CENA

\$1.

GLAS NARODA
216 W. 18 STREET
NEW YORK

Lov za dvema zločincema.

Radojica. 9. novembra. V radojiskem okraju zadnjega leta, odkar je pobegnil nevarni vložilec in ubijalec Ankerst, ki sedaj premišljuje svoje grehe v avstrijskih zaporih, ni bilo slišati o kakih posebnih hudočelstvih. Zadnji čas pa po vseh gostilnih zopet sliši, da je bilo sinoči tukaj, pred sinočnim tam vložljeno in pokradeno in sicer povsod zelo spretno. Celo o poskušenem ropu pripoveduje. Pričela se je divja gonja. Neki čevlj je zagnal v bežčega Ponikvarja srezen kopit in ga precej dobro pogodil. Ko je Ponikvar zapalil na postaji ljudi, je zavil čez otoško polje proti Savi. Tam so ga dohiteli delavci. Videč, da ga hočejo prijeti, je pograbil debela kamnjenje in hotel planiti na zasedovalce. Ti so se trenutko razbežali, posebno, ko jih je grozil, da jih bo postrelil. Ko pa je Ponikvar zavil proti savske mostu so mu delavci zopet sledili na primerno razdaljino in zagnali luromski krik. Vse je slišelo brakadi na listo, ki se je braki boje prijeti.

Baš takrat, ko je šla divja gonja za begunom preko savskega mosta, je neki okoliški lovec strejal na divjačino in goščavi, v neposredni bližini mosta. Ponikvar je tedaj neklico postal, uverjen, da je nanj strejal otrok. Lovec, ki je iz divjačega krika povzel za kaj gre, je stekal proti Ponikvarju in ga dohitel pred Pogačnikovo gostilno na Posavcu. Tam sta mu med tem zastavila pot posestnik Kvač in petecat. Vložljeno je bilo tudi v okoliških vaseh. V noči od sreda na četrtek je bil izvršen vlot v prodajalno v Žabinci, kjer tudi tativi so odšli praznih rok, in pa v poslovju posloplje istotam. Sledovi so bili slični onim v Podnartu.

Orožništvo na vsem Gorenskem se je trudilo, da izsledi zločince, ki so v zadnjem času vznemirjali prebivalstvo. Posebno marljivi so bili orožniki iz Kropca, v čiji rajonu se je dogodilo največ vlotov. Neprestano so bili v službi klijan izredno neugodnemu vremenu. Povsod so jih videli. Največ pozornosti pa so posvečali seveda dnevnim cestam.

Ko sta v četrtek popoldne čakala ob cesti pod Ljubljnim pri Podnartu kropicasta orožnika, sta prišla minimo dva milija možakarja: kakov Pat in Patačon. Orožnika sta stopila na cesto in ju pobaranila, kam in odšli. Popolnila sta kaj hiadnokrvno odgovorila, da gresta iz Kranja v Radojico. Oražnika pa nista bila s tem odgovorom zadovoljni in sta zelela videti tudi kakšne izkaznice. Na odgovor obeh tujcev, da jih nimata, se je prvi orožnik dotaknil žepa večjega popotnika s pripombo: "Mogoče pa te imate kak papir v žepu, da se bližje spozname!"

To je bilo za možakarja usodno. Oražnik je otiral — samokres. "Roke kvišku!" je zadoljen poziv. Možaka sta dvignila roke in orožnik je izvlekel z žepa preplašenega tučnega revolver sistema "Buldog". Aretacija... Možaka sta mirno šla pred orožnikoma preko savskega mostu v Otočah do želesniškega prehoda pored Makteljeve gostilne.

V trenutku, ko sta zločincia stopila na želesniško progo, je manjši, ki je malo pred tem izjavil orožnikom, da je trgovski potnik Žirovnik, rojen v Britofu pri Kranju, vrgel od sebe prazno aktovko in skočil v grmičevje rastoče ob pro-

gi. Ko je lezel skozi plot, je obvinil med smrečjem njegov nov dežni plasti, ki ga je Žirovnik našel nekoč ukradel.

Iznenadajoči rožnikov je izrabil tudi pajdaš, ki trdi, da se piše Ponikvar, ter stekel v drugi smeri proti postaji Otoc. Dočim sta orožnika hitela za Žirovnikom, so sledili Ponikvarju mizarji, ki so med tem prisli in blizuji Markteljeve delavnice. Pričela se je divja gonja. Neki čevlj je zagnal v bežčega Ponikvarja srezen kopit in ga precej dobro pogodil. Ko je Ponikvar zapalil na postaji ljudi, je zavil čez otoško polje proti Savi. Tam so ga dohiteli delavci. Videč, da ga hočejo prijeti, je pograbil debela kamnjenje in hotel planiti na zasedovalce. Ti so se trenutko razbežali, posebno, ko jih je grozil, da jih bo postrelil. Ko pa je Ponikvar zavil proti savskega mostu so mu delavci zopet sledili na primerno razdaljino in zagnali luromski krik. Vse je slišelo brakadi na listo, ki se je braki boje prijeti.

Baš takrat, ko je šla divja gonja za begunom preko savskega mosta, je neki okoliški lovec strejal na divjačino in goščavi, v neposredni bližini mosta. Ponikvar je tedaj neklico postal, uverjen, da je nanj strejal otrok. Lovec, ki je iz divjačega krika povzel za kaj gre, je stekal proti Ponikvarju in ga dohitel pred Pogačnikovo gostilno na Posavcu. Tam sta mu med tem zastavila pot posestnik Kvač in petecat. Vložljeno je bilo tudi v okoliških vaseh. V noči od sreda na četrtek je bil izvršen vlot v prodajalno v Žabinci, kjer tudi tativi so odšli praznih rok, in pa v poslovju posloplje istotam. Sledovi so bili slični onim v Podnartu.

Vsi šeprani so prihiteli na lice mesta, tudi ostali zasedovalci, nekateri obroženi z močnimi palicami. Koncem konca so Ponikvarja prisili, da je sedel pred Kvačevim hišo. Parkrat je sicer se poskusil, da bi se rešil, enkrat je segel po puški, drugič po cestarjevi grebliji, na zadnjem je moral odnehati. Kmalu dosegel ponikvarjev debel kamenje, s katerim se je prvotno nameraval braniti.

Vsi šeprani so prihiteli na lice mesta, tudi ostali zasedovalci, nekateri obroženi z močnimi palicami. Koncem konca so Ponikvarja prisili, da je sedel pred Kvačevim hišo. Parkrat je sicer se poskusil, da bi se rešil, enkrat je segel po puški, drugič po cestarjevi grebliji, na zadnjem je moral odnehati. Kmalu dosegel ponikvarjev debel kamenje, s katerim se je prvotno nameraval braniti.

Ko sta v četrtek popoldne čakala ob cesti pod Ljubljnim pri Podnartu kropicasta orožnika, sta prišla minimo dva milija možakarja: kakov Pat in Patačon. Orožnika sta stopila na cesto in ju pobaranila, kam in odšli. Popolnila sta kaj hiadnokrvno odgovorila, da gresta iz Kranja v Radojico. Oražnika pa nista bila s tem odgovorom zadovoljni in sta zelela videti tudi kakšne izkaznice. Na odgovor obeh tujcev, da jih nimata, se je prvi orožnik dotaknil žepa večjega popotnika s pripombo: "Mogoče pa te imate kak papir v žepu, da se bližje spozname!"

To je bilo za možakarja usodno. Oražnik je otiral — samokres.

"Roke kvišku!" je zadoljen poziv.

Možaka sta dvignila roke in orožnik je izvlekel z žepa preplašenega tučnega revolver sistema "Buldog". Aretacija... Možaka sta mirno šla pred orožnikoma preko savskega mostu v Otočah do želesniškega prehoda pored Makteljeve gostilne.

V trenutku, ko sta zločincia stopila na želesniško progo, je manjši, ki je malo pred tem izjavil orožnikom, da je trgovski potnik Žirovnik, rojen v Britofu pri Kranju, vrgel od sebe prazno aktovko in skočil v grmičevje rastoče ob pro-

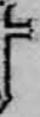
Od medvedje kože do kožuha.

Karel Veliki je bil leta 808 prisoten diktatoru kramu makssimecene — menda je bilo prvič v slovenski zgodovini, da se je zgodilo nekaj takšnega.

Nadaljnja stoletja so prisnala čim dajejo lepe in dragocenejske krznavske modne kreacije, ki niso po družnosti zamisli, prav nič zastajajo za današnjimi. Posebno znamenita so bila na pr. kožuhovnista oblačila, ruskih in poljskih velikavcev. Takrat so si pa zlahko omislili takšna oblačila, saj je bila najdragocenejsa živalska koža iz Sibirijske komaj en — zeleni nož. Rusija in Skandinavija sta bili glavni deželi za izvoz kož in marsikatero mesto, kakor na pr. Hamburg in Lipsko, je postal velik in bogato.

V času empira in pozneje je modna kožuhovina precej zanemarjala. Izmisnila si je samo dolgo, ozko boo, ki pa je kmalu izginila. Šele proti koncu prejšnjega stoletja je postala kožuhovina v vseh oblikah in svetih dragocenih kožah iz poznejših ruskih dežel. S primerno bavno proceduro so znali celo prediti imitacije kož prekomorskih živali, kakor poroča Tacitus. Rimljani so smatrali nošnjo krzna za barbarsko navado, kar jih pa ni virelo, da bi ne izdajali ogromnih vstopov za uvoz germanskega krzna. V zgodnjem srednjem veku so nosili kožuhovino najprvo samo odličenjaki in francoska modna novost je bila ta, da so jih barvali rdeče. Pozneje se je kožuhovina udomila v nizjih slojih v takšni meri, da so v tem razmeroma kratki čas spredno z evolucijami in revolucionimi modnimi oblikami.

V nekolkakih letih je dandas takšnih sprememb več nego prej v celih tisočletjih. In ni videti, da bi bilo treba spremenjanja, dopolnjevanja, ponavljanja in novega ustvarjanja kaj kimalu konec.

NAZNANILO in ZAHVALA

S tužnim srečem naznjamamo sorodnikom, znancem in prijateljem, da je umrl moj mož

John Kaplar

Dne 21. septembra je delal se vas dan, zvezec je pa rekel, da ne počuti dobra. Ker ni naslednjega dne vstal kot običajno, sila gledat, kaj je z njim. Ležat je nepremično. Poglavnik je konštantiral smrt.

Poglavnik je bil vezet član društva sv. Alojzija št. 36 J.S.K. v Conemaugh. Pa. Poglavnik je bil včeraj 25. septembra popoldne pri katališkem obredu. To je bil prvi pogreb pri novoustanovljenem slovenski faru sv. Terzije v Johnstownu, Pa.

Poglavnik je bil star 67 let, doma iz skocijske fare na Dolnjem, v Ameriki je bil 35 let. Zapušča meni, sedem otrok in brata.

Hvala vsem prijateljem, ki so ga obiskali, ko je lezel na mrtvačem odru, hvala občoru društva sv. Alojzija za vso pomoč in za darovani venec, hvala Fathru Miklavčiču za lep govor ter vsem, ki so se udeležili pogreba, darovali vence in dali na razpolago svoje automobile za pogreb na pokopališče sv. Roka.

Zalučajo ostali:

MARY KAPLAR, soproga
JOHN, FRANK, TONY, JOE, LOUIS, sinovi;
MARY, JOSEPHINE, hčeri;
MARKO, brat v Coloradi.

Conemaugh, Pa.

NAZNANILO in ZAHVALA

S tužnim srečem naznjamamo sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je nemila smrt vzela iz naše srede mojim otrokom skrbno mater meni pa ljubljeno soprugo

Ano Tratar

Umrl je v sredo 20. novembra ob 2. uri zjutraj v moji navzočnosti v Memorialni bolnišnici po operaciji slepiča. Kljub najbolj postrežbi in zdravniški pomoći ji ni bilo mogoče rešiti življenja. V bolniči je bila 9 dni.

Rojena je bila leta 1903 na Rakovniku pri St. Rupertu na Dolnjem, Jugoslavijo, kjer zapušča mater Alojzija Kalčič ter štiri sestre in tri braha.

Tu v Ameriki zapušča, mene žalujočega soproga in tri male otroke in sicer Pavel Jr. 7, Marion 6, in Ana 3 leta.

Pogrešamo jo nep

MAŠČEVALNA LJUBEZEN

Frančoski spisal Georges Ohnet.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

DRUGI DEL.

Sesto poglavje.

V majhni zeleni trati, ki je oblikana od sinjega valovja šumečega mora, vstran od deželne ceste, ki vodi v La Condamine, se nahaja "lorbereva vila". Na vrhu, ki se stopnjiča vleče do morja, varujejo mimo in tamarinde pred soinčnimi žarki.

V majhnem rondu sredi peska, je preživljala Anina čitajoč ali plečo svoje dneve in tam jo je iskal ter našel vicomte, ko se je vrnil iz Monte Caria po pogovoru z Tristandom.

Anini je bilo treba pogledati v njegov obraz, da je vedela, da mu zopet ni bila mila. Sedaj si ni več prizadevala prikrivati pred njim svoja čustva in vseled tega je bil po izgubah mrk in potrt, kot je bil prešeren in razudzen, kadar je dobil.

Z mično nežnostjo ga je znala Anina zopet razveseliti ali pa se veseliti z njim, kadar je bil dobre volje, čeprav je prav iz svojega srca začneval igro ter storila vse, kar je bilo v njeni moći, da odvrne Andreja od nje. Ljubila ga je prav tako strastno, kot se je neprestano opravičevala pred seboj ter udano prenaša vse njegove neumnosti.

Ne da bi je poljubil, je omahnil poleg nje v naslonjač ter vprašal brezbrinčno, kako je preživel dan. Smejhajše mu je odgovorila, da je čitala in vezla, zrla ven, na moreje in da je bila v njeno veliko veselje pri njej gospa de Prejean, ki se je mimogrede ustavila v Monaku.

— Tristant je ni hotel spremeti, — je dostavila z lahnim vzidhom, iz rahločnosti, kot trdi. To me je zelo žalostilo, kajti jaz ga imam zelo rado ter bi se zelo veselila zopet videti ga.

— Tedaj sem jaz na boljsem, — je odvrnil de Preigne. — Našel sem ga namreč v kazinu.

Ali si govoril z njim?

Temeljito, to ti rečem!

Ah!

Anina je vrgla skrben pogled na Andreja. Sedaj je imela strah pred vsakim stvarjem, kot da je vedno v nevarnosti. Nad vse rada bi ga vprašala, o čem sta govorila tako dolgo med seboj, a si ni upala, ker se je bala razrditi ga. On pa je odgovoril na njeno neizgovorjeno vprašanje.

— Ne vem, kaj mu je pripovedovala gospa de Prejean, — je reklo. — A meni se zdi, da si dela velike skrbi za tvoj materialni položaj... Ali si rekla kaj, iz česar bi se lahko sklepalo na pomanjkanje denarja?

Vroča rdečica je obila lice Anine.

— Ti se mi pač ne zaupaš? — je odvrnil s krenjno odporno.

— Ne, dragi, ne! Poznam tvojo brezbrinčnost napram denarnim vprašanjem in mislim celo, da greš v tej stvari nekoliko predaleč...

— Kaj hočeš res s tem?

— Ne govorila o tem. To je tema, katere se midva sploh ne smeva dotakniti. Ni bilo prav, da sem namignil na to. Tristant je kriv tega.... On ni govoril takoreč o nicesar drugem kot o svojih premoženskih razmerah.... No, torej... tvoj mož ima tvoje premoženje v rokah in to je prav! Veseli me, da je vsaj na enem polju tvoj dolžnik!

Anina je dvignila obrvi. Nobena stvar ji ni bila bolj mučna kot če je prišel pogovor na Trelaurierja in kolikor je bilo mogoče, se je izognila vsakemu spornemu nanj. Ona ni mogla namreč misliti nanj, ne da bi se ji skrčilo srce od zlosti. Oddaljenost in ločitev sta očvidno osvetlila spomin na njega. Ni več ga ni videla kot nekdaj, pač pa je v njenih očeh zrastel, postal bolj plemenit ter dosti boljši. Malomeščanstvo je skoropopolnom izginilo iz njega in Trelaurier je se izkazal tako velikodusnim napram njej, kot bi ne mogla nikdar misliti si.

Ni vsak način je spoštovala moža ter stremela za tem, da ga vartuje pred vsemi žalitvami.

Ni povratku in kazina je razmišljala o izjavah Tristana in domneva, da ji bogati bankir zadržuje denar, ga je brez dvoma zelo razljutila. Stvar se mu je zdela kot poneverba v njegovo škodo. Če pa si drzni prigovarjati mladi ženi naj zahteva od Trelaurierja obrščun, bi prišla eba v skrajno mučen položaj, iz katerega bi se ne zanal izmotata.

Kot da bere njegove misli, se je tudi Anina vdala mračnim razmislkom kot ljubljenec, a njene misli so vsebovale še več trpkosti.

Trdno je sklenila, da ne bo nikdar več govorila z Andrejem glede denarnih stvari, kajti to zadreževanje je smatrala za potrebljivo, da se en moti medsebojnih odnosov, a okoliščine so jo vendar prisilile storiti ..., česa se je predno vedno skrbno varovala.

— Dragi prijatelj, — je pripela, — jaz ne vem pravzaprav, koliko mi je še ostalo od mojega premoženja. Natančno nisem nikdar vedela zneska, a izra enega leta sem potegnila velike vsoe iz Pariza in sicer dostikrat.... Jaz moram zračnati, kako visoki so ti zneski, da vsem, kako je z mojim premoženjem. Enostavna poštenost zahteva, da se ne pustim podpirati od Trelaurierja, če živim daleč proč od njega....

— Brez dvoma pravilno! — je pritrdiril Andrej smeje — In na koga se hočeš obrniti, da dobisi zanesljive podatke?

— Da... lahko bi pooblastila svojega notarja, nekega gospoda Huttona. Vse to pa bi prineslo vsakovrstne formalnosti, posarje in druge stvari. Ni navada teh gospodov uravnati kako stvar gladko in hitro in vseled tega smatrati za najboljše, če se obrnem na Bernauta, prokurista bančne hiše.

— Izvrstna ideja! S tem se bo prepreflio javnost in v najkrajšem času bodo dobila vpogled v tvoje odnosovanje. Če pa bi trenutno sedaj potrebovala, denarja, kdo bi ti ga podesnil?

— Sač imam nednar cekno knjižico hiše Berante.

— Kaj? Florentinski bankir koraka še vedno z nima?

— Meni se zdi da celo ga opira, — je odvrnila Anina z medim usmehom. — Ta hiša ima na vsak način izvrsten kredit, kajti kamor koli prideva je njeniime zlati. Jaz nimam poguma seštet strelke talonov kajti groza me je skupne vsoe!

Obraz Andreja je izrazil presenečenje.

— Da, ali si bila tako strašna zapravljivka? Imel sem s seboj tri stotiso frankov, ko sem zapustil Pariz.... Seveda, v Flodenci so kaj hkrat izginili Ti pa, Anina, jaz sploh ne razumem, kako si mogla toliko porabiti?

— Tebi sem ga dajala, najdražji, — je odvrnila mirno — kot si mi dajal svojega.

Sklendti je roki ter jo poljubil nežno, v zahvalo za to velikodusno izjavo, ki je nekoliko razbremenila njegovo vest....

— Ah, že šest mesecev me zasleduje nesreča, — ji je šepetal, držeč v rokah.... — Pokoriti se moram za pačino ljubezen. Sreča pri igri se je umaknila od mene!

— Ne igraj več, Andrej, nato boš popolen. Ta strast je tvoja edina napaka, a je strašna!

— Da, rad all nerad jo bom moral odložiti, — je priznal skesanom. — Neumno je vendar vedno zopet v zopet izgubljati! Ah, če bi se mi le še enkrat hotela sreča smejati! Pred najinim odhodom mi je bila tako naklonjenata....

— Ali sem ti jaz prinesla nesrečo? — je vprašala Anina otocio.

— Ah, že bi jaz le kdaj mislil na to! — je odvrnil raztreseno, dokler si je mislil sam pri sebi:

— In vendar je resnica, da sem imel izza časa, ko sem te ljubil, izvenredno smolo! Niti en srečen sunek ni prekinil cele vrste izgub! All je res mogoče resničen pregovor, da ima smolo v igri oni, ki ima srečo v ljubezni! Ob času markize Courgiron je bilo prav tako. Moral sem jo

zapustiti da sem imel zopet srečo pri igri. Z Anino se je zopet pričela siva! Meje najboljše kalkulacije se ponesrečijo in niti enkrat ne pride na dan moja barva. Človek bi v resnicu lahko mislil, da ima prokleti bankir pred seboj napačne karte, kajti povsem redno pospravlja tudi moj denar! Naj bi vse skupaj vzel vrag! Nicesar ne morem opraviti proti temu izkorisčanju!

Pričgal si je cigaret ter pošiljal dim v oblake. Beseda njegovega komornega služabnika, katero je izstrelil danes, mu ni mogla priti iz uma. Ta prefriganec se je danes zjutraj obnašal skrajno sumljivo, a končno je pripel vendar govoriti:

— Moran se ohrabriti ter zaupati vicomtu, kar me podi naokrog že od včeraj zvečer! Sedaj pa vem, da me gospod vicomte ne bo izdal. Gre namreč že za naslednjo stvar:

Neki Italijan, ki je v službi pri knežji rodovini kot kurir, je prišel v majhno kavarno, kjer se sestajajo ponavadi vsi služabniki. Pritožil sem se nad strašno smolo, ki me že doiglo časa preganja.

— Tudi vas, mojster Arthur? — je posegl vmes vicomte.

— Da, gospod, — je odvrnil Arthur ponizno: — Sreča ne dela nikačne izjme med gospodarjem in služabnikom. Oprostite, gospod vicomte, da se izražam na tak način.

— Tepeč! Pravzaprav bi vam oprostil, če bi mi lahko navedli sredo, kako odpomoci tej strašni smoli!

Arthur je pomežkal z očmi ter napravil skrajno ponižni obraz.

— To sredstvo mi je navedel Italijan. V prihodnjih dneh bi lahko zaslužil na stotine in tisoče če bi imel dovolj časa, da razkrijem skrivnost.

(Dalej prihodnjič.)

Ne da bi je poljubil, je omahnil poleg nje v naslonjač ter vprašal brezbrinčno, kako je preživel dan. Smejhajše mu je odgovorila, da je čitala in vezla, zrla ven, na moreje in da je bila v njeno veliko veselje pri njej gospa de Prejean, ki se je mimogrede ustavila v Monaku.

— Tristant je ni hotel spremeti, — je dostavila z lahnim vzidhom, iz rahločnosti, kot trdi. To me je zelo žalostilo, kajti jaz ga imam zelo rado ter bi se zelo veselila zopet videti ga.

— Tedaj sem jaz na boljsem, — je odvrnil de Preigne. — Našel sem ga namreč v kazinu.

Ali si govoril z njim?

Temeljito, to ti rečem!

Ah!

Anina je vrgla skrben pogled na Andreja. Sedaj je imela strah pred vsakim stvarjem, kot da je vedno v nevarnosti. Nad vse rada bi ga vprašala, o čem sta govorila tako dolgo med seboj, a si ni upala, ker se je bala razrditi ga. On pa je odgovoril na njeno neizgovorjeno vprašanje.

— Ne vem, kaj mu je pripovedovala gospa de Prejean, — je reklo. — A meni se zdi, da si dela velike skrbi za tvoj materialni položaj... Ali si rekla kaj, iz česar bi se lahko sklepalo na pomanjkanje denarja?

Vroča rdečica je obila lice Anine.

— Ti se mi pač ne zaupaš? — je odvrnil s krenjno odporno.

— Ne, dragi, ne! Poznam tvojo brezbrinčnost napram denarnim vprašanjem in mislim celo, da greš v tej stvari nekoliko predaleč...

— Kaj hočeš res s tem?

— Ne govorila o tem. To je tema, katere se midva sploh ne smeva dotakniti. Ni bilo prav, da sem namignil na to. Tristant je kriv tega.... On ni govoril takoreč o nicesar drugem kot o svojih premoženskih razmerah.... No, torej... tvoj mož ima tvoje premoženje v rokah in to je prav! Veseli me, da je vsaj na enem polju tvoj dolžnik!

Anina je dvignila obrvi. Nobena stvar ji ni bila bolj mučna kot če je prišel pogovor na Trelaurierja in kolikor je bilo mogoče, se je izognila vsakemu spornemu nanj. Ona ni mogla namreč misliti nanj, ne da bi se ji skrčilo srce od zlosti. Oddaljenost in ločitev sta očvidno osvetlila spomin na njega. Ni več ga ni videla kot nekdaj, pač pa je v njenih očeh zrastel, postal bolj plemenit ter dosti boljši. Malomeščanstvo je skoropopolnom izginilo iz njega in Trelaurier se je izkazal tako velikodusnim napram njej, kot bi ne mogla nikdar misliti si.

Ni vsak način je spoštovala moža ter stremela za tem, da ga vartuje pred vsemi žalitvami.

Ni povratku in kazina je razmišljala o izjavah Tristana in domneva, da ji bogati bankir zadržuje denar, ga je brez dvoma zelo razljutila. Stvar se mu je zdela kot poneverba v njegovo škodo. Če pa si drzni prigovarjati mladi ženi naj zahteva od Trelaurierja obrščun, bi prišla eba v skrajno mučen položaj, iz katerega bi se ne zanal izmotata.

Kot da bere njegove misli, se je tudi Anina vdala mračnim razmislkom kot ljubljenec, a njene misli so vsebovale še več trpkosti.

Trdno je sklenila, da ne bo nikdar več govorila z Andrejem glede denarnih stvari, kajti to zadreževanje je smatrala za potrebljivo, da se en moti medsebojnih odnosov, a okoliščine so jo vendar prisilile storiti ..., česa se je predno vedno skrbno varovala.

— Dragi prijatelj, — je pripela, — jaz ne vem pravzaprav, koliko mi je še ostalo od mojega premoženja. Natančno nisem nikdar vedela zneska, a izra enega leta sem potegnila velike vsoe iz Pariza in sicer dostikrat.... Jaz moram zračnati, kako visoki so ti zneski, da vsem, kako je z mojim premoženjem. Enostavna poštenost zahteva, da se ne pustim podpirati od Trelaurierja, če živim daleč proč od njega....

— Brez dvoma pravilno! — je pritrdiril Andrej smeje — In na koga se hočeš obrniti, da dobisi zanesljive podatke?

— Da... lahko bi pooblastila svojega notarja, nekega gospoda Huttona. Vse to pa bi prineslo vsakovrstne formalnosti, posarje in druge stvari. Ni navada teh gospodov uravnati kako stvar gladko in hitro in vseled tega smatrati za najboljše, če se obrnem na Bernauta, prokurista bančne hiše.

— Izvrstna ideja! S tem se bo prepreflio javnost in v najkrajšem času bodo dobila vpogled v tvoje odnosovanje. Če pa bi trenutno sedaj potrebovala, denarja, kdo bi ti ga podesnil?

— Sač imam nednar cekno knjižico hiše Berante.

— Kaj? Florentinski bankir koraka še vedno z nima?

— Meni se zdi da celo ga opira, — je odvrnila Anina z medim usmehom. — Ta hiša ima na vsak način izvrsten kredit, kajti kamor koli prideva je njeniime zlati. Jaz nimam poguma seštet strelke talonov kajti groza me je skupne vsoe!

Obraz Andreja je izrazil presenečenje.

— Da, ali si bila tako strašna zapravljivka? Imel sem s seboj tri stotiso frankov, ko sem zapustil Pariz.... Seveda, v Flodenci so kaj hkrat izginili Ti pa, Anina, jaz sploh ne razumem, kako si mogla toliko porabiti?

— Tebi sem ga dajala, najdražji, — je odvrnila mirno — kot si mi dajal